

FINANSIJSKI PLAN RTCG

za 2021. godinu

Podgorica, decembar 2020.

SADRŽAJ

1.	Uvod.....	2
2.	Plan prihoda, rashoda i rezultat.....	4
3.	Plan Prihoda.....	5
4.	Plan rashoda.....	7
5.	Troškovi ličnih primanja.....	9
6.	Zaposleni.....	9
7.	Direktni i indirektni troškovi u funkciji proizvodnje programa.....	12
8.	Tekuće i investiciono održavanje.....	15
9.	Amortizacija	16
10.	Plan otplate kredita i obaveza prema RDC-u	17
11.	Plan potreba za investicionim ulaganjima.....	19
12.	Zaključak.....	20

UVOD

Finansijski plan RTCG za 2021. godinu urađen je u skladu sa odredbama Zakona o elektronskim medijima, Zakona o nacionalnom javnom emiteru Radio i Televizija Crne Gore, odredbama drugih zakonskih propisa čije odredbe se odnose na djelatnost RTCG, Statutom i normativnim aktima. Izrada Finansijskog plana za 2021. godinu prilagođena je uslovima poslovanja nastalim usljed usvajanja Informacije Vlade Crne Gore o potrebi donošenja rješenja o privremenom finansiranju potrošačkih jedinica od 01. januara do donošenja Zakona o budžetu za 2021. godinu, a shodno zaključku sa 13. redovne sjednice Savjeta RTCG.

Zakonom o nacionalnom javnom emiteru Radio i Televizija Crne Gore, regulisano je finansiranje kao i izvori iz kojih se finansira RTCG. Izvori iz kojih RTCG stiže sredstava su: budžet Crne Gore, proizvodnja i emitovanje reklamnih sadržaja, proizvodnja i prodaja audiovizuelnih djela (emisija, filmova, serija i dr.) i nosača zvuka i slike, koji su u interesu javnosti, zatim iz sponzorstva programskih sadržaja, organizovanjem koncerata i drugih priredbi iz donacija međunarodnih organizacija namijenjenih tehničko-tehnološkoj i programskoj podršci i stručnom usavršavanju, kao i iz drugih izvora, u skladu sa zakonom.

Informacija o potrebi donošenja rješenja o privremenom finansiranju potrošačkih jedinica od 01. januara do donošenja Zakona o budžetu za 2021. godinu, donešena je 24.12.2020. godine na sjednici Vlade Crne Gore. Vlada Crne Gore donijela je odluku o privremenom finansiranju shodno Zakonu o budžetu i fiskalnoj odgovornosti (Sl. list Crne Gore broj 055/18). Ministarstvo finansija i socijalnog staranja će do donošenja Zakona o budžetu za 2021. godinu potrošačkim jedinicama mjesečno odobravati sredstva do iznosa 1/12 (jedne dvanaestine) stvarnih izdataka u prethodnoj fiskalnoj godini. Zbog svega navedenog, planiran iznos javnih prihoda u 2021. godini je na nivou preusmjerenih sredstava Radio i Televiziji Crne Gore u 2020. godini od 13.591.300€.

Kako su transferi iz državnog budžeta dominantan izvor iz kojeg se finansira RTCG, jasno je da će nepredvidljivost ekonomskih kretanja i stanje državnih finansija, izazvanih prevashodno pandemijom corona virusa, odraziti i na iznos sredstava kojima će RTCG raspolagati u poslovnoj 2021. godini.

Marketinško tržište bilježi pad i manju zainteresovanost oglašivača. U novom Zakonu o nacionalnom javnom emiteru Radio i Televizija Crne Gore, u članu 21. , navodi se da je u programima Televizije Crne Gore zabranjeno oglašavanje i telešoping u periodu između 20 i 22 časa, a takođe je ograničeno vrijeme za oglašavanje i telešoping i van navedenog termina. Nametnuta ograničenja u prime time, će uz nepovoljnu situaciju na marketinškom tržištu, dodatno negativno uticati na visinu prihoda od marketinga.

U toku 2020. godine je zaokružen proces digitalizacije i modernizacije produkciono tehničkih kapaciteta, čime su postavljene osnove za veći obim produkcije sopstvenog programa na moderniji i kvalitetniji način. Na ovaj način RTCG će uspješnije odgovoriti novom vremenu tehnoloških promjena, izmjenama načina na koji se plasiraju medijski sadržaji i postati prijemčivija svim generacijama, a naročito mlađoj populaciji. Time će se olakšati izvršenje obaveze koju RTCG ima u društvu, posebno u dijelu proizvodnje kredibilnog sadržaja

kojem građani vjeruju.

S obzirom na integrisana rješenja procesom modernizacije tehnoloških kapaciteta RTCG, 2021. godina će biti nastavak i u obimu mogućeg, što zavisi od situacije izazvane pandemijom Covid-19 virusa, godina pune eksploatacije sistemskih mogućnosti koje su značajno veće u odnosu na raniji period. Novi produkcionni kapaciteti i oprema omogućavaju značajno veću kompleksnost i veći obim proizvedenog sadržaja. Kontinuirana obuka kadra, usvajanje novih trendova i tehnologija treba da postane praksa, jer je to jedini način da se održi korak sa zahtjevnim i obimnim inovacijama koje nameće izuzetno brz razvoj novih tehnologija. Postavljene standarde u visokom tehnološkom kvalitetu slike i zvuka, RTCG će nastojati da što više obogati kvalitetnim programskim sadržajima.

U programskom smislu RTCG je planirala u 2021.godini realizaciju nekoliko važnih projekata.

Prije svega, treba na adekvatan način obilježiti dva važna jubileja- Petnaestogodišnjicu nezavisnosti Crne Gore i 80 godina Trinaestojulskog ustanka. Planirane su kako studijske emisije tako i emisije dokumentarnog tipa koje će pripremiti Redakcija za historiografiju. Obrazovni, Dokumentarni i Kulturno-umjetnički program radiće emisije o značajnim ličnostima i događajima iz crnogorske istorije i društva. U okviru Kulturno-umjetničkog programa predviđeno je u 2021. godini snimanje mini serije, tv drama i filmova.

U 2021. godini biće održani lokalni izbori u pet opština: Nikšiću, Herceg Novom, Cetinju Mojkovcu i Petnjici, pa ćemo, u skladu sa Zakonom i Pravilima koja usvoji Savjet RTCG, izvještavati i o predizbornoj kampanji.

Kada je riječ o Drugom programu TVCG, najveći izazov u 2021. godini imaće Sportska redakcija. Naime, naredne godine planirane su Ljetnje olimpijske igre u Tokiju, a TVCG će imati 17 dana cjelodnevnog programa- emisija, prenosa, izvještaja naših reportera. Zabavno-komercijalni program planirao je i za narednu godinu ljetnji i zimski program sa primorja i sjevera Crne Gore, Novogodišnji program ali i realizaciju dva kviza.

Satelitski program, ukoliko to epidemiološka situacija dozvoli, nastaviće sa serijalima koji govore o našim iseljenicima u svijetu.

Radio Crne Gore će u 2021. godini, realizaciju programskih sadržaja obavljati u savremenim tehničko-tehnološkim uslovima, s obzirom na to da je proces digitalizacije u potpunosti završen. Informacije sa Radija Crne Gore su u proteklom periodu bile prenošene od strane svih elektronskih i štampanih medija u državi i regionu. I u narednoj godini, Radio će nastojati da očuva trend u pogledu implementacije modernih radijskih formi, ali će i dalje zadržati fokus na brzim i tačnim informacijama, kao i na prenosima uživo, jer sada ima veće tehničke mogućnosti za njihovu realizaciju.

Tokom 2020. uočen je trend znatnog rasta broja posjeta našem portalu i pri čemu su zabilježene rekordne posjete, pa je samim tim i opterećenost IT infrastrukture značajno porasla. Navedeno će usloviti dodatne napore i ulaganja u nove tehničke kapacitete kako bi zadržali pouzdanost i dostupnost servisa koje naš portal omogućava posjetiocima.

Donošenje novog Zakona o elektronskim medijima, Zakona o nacionalnom javnom emiteru, Zakona o radu uslovili su donošenje i izmjene normativnih akata RTCG, Statuta i

Pravilnika o sistematizaciji radnih mjesta čije su izmjene u toku. U skladu sa novousvojenom zakonskom regulativom i novim proizvodno produkcionim uslovima proizašlim iz procesa digitalizacije, u toku su izmjene i dopune sistematizacije radnih mjesta čije se stupanje i primjena očekuju 2021. godine.

Realizacija i ostvarenje Finansijskog plana za 2021. godinu je uslovljena daljim razvojem situacije i uslova poslovanja izazvanih pandemijom COVID -19 virusa. Sljedstveno tome, ekonomska kriza i stanje državnih finansija, iz kojih se RTCG dominantno finansira, usloviće realizaciju planiranih aktivnosti u 2021. godini. Sve kategorije prihoda i rashoda su u ovakvim uslovima izrade finansijskog plana, koje obilježava neizvjesnost ekonomskih kretanja kao i epidemija korona virusa, podložne promjenama, a u skladu sa opštim ekonomskim stanjem i kretanjem makroekonomskih pokazatelja.

Ukupno planirani prihodi u 2021. iznose **17.476.300 €**. Ukupni rashodi projektovani su u iznosu od **17.471.300 €**. Projekcija poslovnog rezultata za 2021.godinu zasnovana je na uravnoteženom odnosu ukupnih prihoda i rashoda.

I Planirani prihodi i rashodi

Tabela 1: Planirani prihodi, rashodi i rezultat

	Elementi	PLAN	PLAN
		2020	2021
1	2	3	4
I	UKUPNI PRIHODI	19.065.300	17.476.300
1.	<i>JAVNI PRIHODI (Budžet CG)</i>	14.991.300	13.591.300
2	<i>KOMERCIJALNI PRIHODI</i>	1.400.000	1.320.000
3	<i>OSTALI PRIHODI</i>	2.674.000	2.565.000
II	UKUPNI RASHODI	19.035.300	17.471.300
1	<i>DIREKTNI I INDIREKTNI TROŠKOVI</i>	5.521.800	4.014.045
	<i>Direktni troškovi u funkciji proizvodnje</i>	3.764.800	2.611.125
	<i>Indirektni troškovi u funkciji proizvodnje</i>	1.757.000	1.402.920
2	<i>LIČNA PRIMANJA</i>	9.315.000	9.145.000
	<i>Ukupni troškovi zarada</i>	8.255.000	8.255.000
	<i>Ostala lična primanja</i>	1.060.000	890.000
3	<i>TEKUĆE I INVEST. ODRŽAVANJE</i>	489.500	560.000
4	<i>AMORTIZACIJA</i>	2.974.000	3.200.000
5	<i>OSTALO</i>	735.000	552.255
III	NETO DOBIT / GUBITAK	30.000	5.000

II Prihodi

U nastavku je dat tabelarni prikaz prihoda koji su projektovani u 2021. godini.

Tabela 2 Prihodi

	Vrsta prihoda	PLAN	PLAN
		2020	2021
1	2	3	4
I	JAVNI PRIHODI	14.991.300	13.591.300
	Budžet CG	14.991.300	13.591.300
II	KOMERCIJALNI PRIHODI	1.400.000	1.320.000
	Marketing-oglašavanje, sponzorstvo itd.	1.100.000	700.000
	Ostali komercijalni prihodi,teh. usluge reemit. progr, itd	300.000	620.000
III	OSTALI PRIHODI *	2.674.000	2.565.000
	U K U P N O: (I+II+III)	19.065.300	17.476.300

Strukturu ukupno planiranih prihoda u 2021. čine:

I Javni prihodi (budžetski prihodi)

1. Shodno Zakonu o nacionalnom javnom emiteru Radio i Televizija Crne Gore , iz budžeta Crne Gore, za ostvarivanje osnovne djelatnosti RTCG, preusmjeravaju se sredstva na godišnjem nivou u visini 0,3% BDP (bruto domaćeg proizvoda), čiju procjenu utvrđuje Vlada usvajanjem smjernica makroekonomske i fiskalne politike. Kako je na sjednici Vlade Crne Gore održanoj 24.12.2020. godine usvojena Informacija o potrebi donošenja rješenja o privremenom finansiranju potrošačkih jedinica od 01. januara do donošenja Zakona o budžetu za 2021. godinu shodno Zakonu o budžetu i fiskalnoj odgovornosti (Sl. list Crne Gore broj 055/18),

Ministarstvo finansija i socijalnog staranja će do donošenja Zakona o budžetu za 2021. godinu potrošačkim jedinicama mjesečno odobravati sredstva do iznosa 1/12 (jedne dvanaestine) stvarnih izdataka u prethodnoj fiskalnoj godini. Zbog svega navedenog, planiran iznos javnih prihoda u 2021. godini je na nivou preusmjerenih sredstva Radio i Televiziji Crne Gore u 2020. godini od 13.591.300 eura.

II Komercijalni prihodi*

2. **Komercijalni prihodi** u 2021. godini projektovani su u iznosu od 1.320.000€. U komercijalne prihode ulaze prihodi od oglašavanja, sponzorstva, reemitovanja programa, tehničkih i produkcijskih usluga i drugi komercijalni prihodi koje RTCG ostvaruje na tržištu, shodno Zakonu. Marketinški prihodi planirani su u iznosu od 700.000€, dok su ostali komercijalni prihodi planirani u iznosu od 620.000€.
3. **Ostali prihodi***, u koje ulaze prihodi od naplate štete, kursnih razlika, naplaćenih otpisanih potraživanja, prihodi po osnovu donacije, zatim ostali finansijski prihodi i ostali prihodi, projektovani su na nivou od 2.565.000€. U ovaj iznos projektovan je i prihod u iznosu amortizacije donirane opreme (MRS 20) u iznosu od 2.515.000€.

III Struktura rashoda

Tabela3 Rashodi

	Vrsta troškova	PLAN	PLAN
		2020	2021
1	2	3	4
I	UKUPNI TROŠKOVI PROIZVODNJE I EMITOVANJA PROGRAMA	5.521.800	4.014.045
	Direktni troškovi proizvodnje i emitovanja	3.764.800	2.611.125
	Indirektni troškovi proizvodnje i emitovanja	1.757.000	1.402.920
II	LIČNA PRIMANJA	9.315.000	9.145.000
	Ukupni troškovi zarada	8.255.000	8.255.000
	Ostala lična primanja: otpremnine, prevoz, pomoć, nagrade, Savjet i dr.	1.060.000	890.000
III	TEKUĆE I INVEST. ODRŽAVANJE	489.500	560.000
IV	AMORTIZACIJA	2.974.000	3.200.000
V	OSTALO (rezerv.sudski sporovi. itd.)	735.000	552.255
	U K U P N O (VI+VII)	19.035.300	17.471.300

Strukturu planiranih rashoda čine:

1. Ukupni troškovi u funkciji proizvodnje i emitovanja programa (direktni i indirektni), planirani su u iznosu od **4.014.045 €** i planirani su na manjem nivou u odnosu na 2020.godinu za oko 27%. **Direktni troškovi** su planirani u iznosu **2.611.125€** , dok su **indirektni troškovi** planirani u iznosu **1.402.920€**.

Najveće učešće u direktnim troškovima imaju troškovi TV prava za sportske događaje, filmove i serije, koprodukciju i nezavisnu produkciju, dramski program, spoljne saradnike, službena putovanja, tehničke veze, itd.

Najveće učešće u Indirektnim troškovima imaju troškovi energenata, troškovi osiguranja, troškovi materijala, ispitivanje gledanosti, i sl.

2. Troškovi **ličnih primanja**, planirani su na nivou od **9.145.000€** od čega se na zarade odnosi 8.255.000 € , na ostala lična primanja i Savjet 890.000€. U RTCG je u toku izrada nove sistematizacije radnih mjesta. U zavisnosti od naknada predviđenih novim kolektivnim ugovorom i broja izvršilaca moguće su promjene u iznosu planiranih sredstava za lična primanja u 2021. godini.

3. Troškovi **tekućeg i investicionog održavanja**, planirani su u iznosu od **560.000 €**. Pod ovom stavkom finansijskog plana su predviđeni troškovi održavanja opreme i novog sistema za proizvodnju programa iz procesa digitalizacije, troškovi za održavanje i adaptaciju građevinskog objekta i održavanje postrojenja i opreme RTV doma, kao i troškove održavanja vozila. Takođe je u 2021. planirano i unapređenje i povećanje kapaciteta Portala.
4. Troškovi **amortizacije**, planirani su u iznosu od **3.200.000 €**, od čega je projektovani iznos amortizacije donirane opreme **2.515.000 €**. Međunarodnim računovodstvenim standardima, Zakonom o računovodstvu, Kontnim okvirom i normativnim aktima RTCG, sredstva za digitalizaciju evidentirana su u skladu sa međunarodnim računovodstvenim standardom MRS 20 i imaju karakter državnih davanja. Standardom je propisano da se državno davanje koje se odnosi na imovinu iskazuje u bilansu stanja kao odloženi prihod, a prihod po osnovu davanja priznaje se u toku vijeka trajanja, odnosno amortizacije sredstava, kroz prihod u iznosu amortizacije. Sredstva su dakle prvo knjižena kao odložen prihod, koji se evidentira u bilansu stanja, a ne u bilansu uspjeha, tako da se ona prikazuju i na prihodnoj strani kao prihod u iznosu amortizacije digitalne opreme, ali i na rashodnoj strani kao amortizacija sredstava za digitalizaciju, što je i prikazano u Finansijskom planu za 2021. godinu.
5. **Ostali troškovi** planirani su u iznosu od **552.255 €** i odnose se na rezervisanja i troškove po osnovu sudskih sporova, kao i na ostala rezervisanja u skladu sa računovodstvenim politikama i međunarodnim računovodstvenim standardima.

TROŠKOVI LIČNIH PRIMANJA

Tabela 4

	Vrsta troškova	PLAN	PLAN
		2020	2021
1	2	3	4
	LIČNA PRIMANJA	9.315.000	9.145.000
A	Ukupni troškovi zarada	8.255.000	8.255.000
1.	Neto zarade zaposlenih	5.000.000	5.000.000
2.	Porez na zarade	675.000	675.000
3.	Doprinosi na zarade	2.580.000	2.580.000
B	Ostala lična primanja	1.060.000	890.000
1	Prevoz	390.000	400.000
2.	Otpremnine	250.000	150.000
3.	Zimnica	110.000	110.000
4	Pomoći zaposlenima	60.000	40.000
5.	Jubilarnе i ostale nagrade	50.000	35.000
6.	Ostali lični rashodi	50.000	50.000
7.	Naknade za Savjet i sjed. Savj.	150.000	105.000

Izvor: Služba finansija

Poslovna 2020.g. je prva puna godina primjene novog Kolektivnog ugovora i njime uslovljene nove sistematizacije radnih mjesta, što je uzrokovalo rast zarada i povećanja ukupnih troškova ličnih primanja. I za 2021. godinu su predviđena sredstva za isplatu naknade za zimnicu zaposlenima, prevoz i pomoći. Za otpremnine zaposlenih kod odlaska u prijevremenu penziju ili sporazumnim raskidom radnog odnosa za 2021.godinu planirano je 150.000€. Učešće troškova ličnih primanja u ukupnim troškovima za redovno poslovanje iznosi 61,12%. U toku je rad na novoj sistematizaciji radnih mjesta, pa zavisno od usvojenih izmjena, u odnosu na prethodnu sistematizaciju, može doći do promjene potrebnog iznosa sredstava.

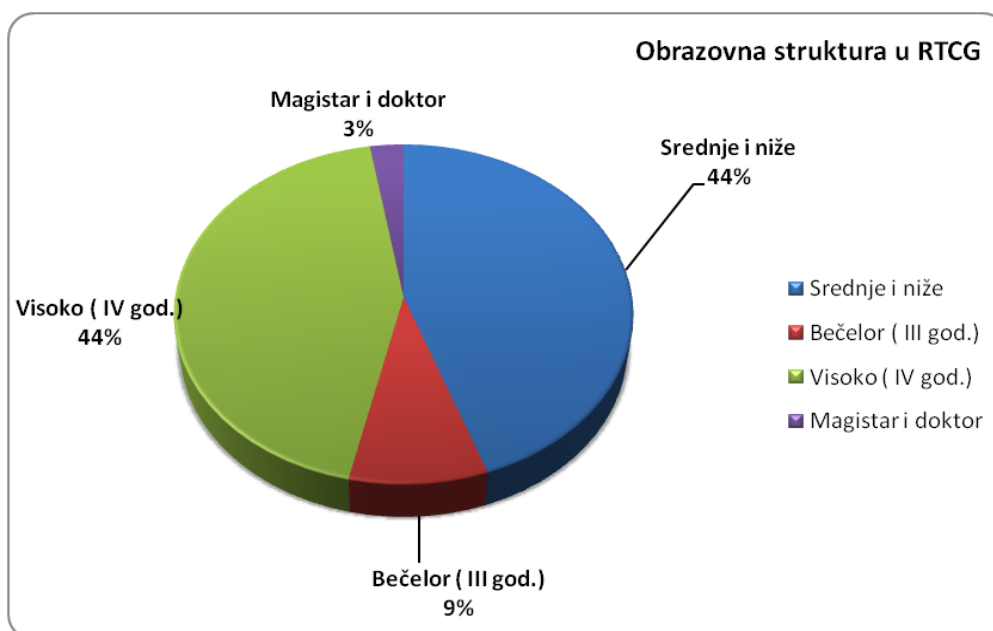
ZAPOSLENI

Tabela 5: Pregled broja zaposlenih u RTCG za 2018 ,2019. i 2020.god

br	Mjesec	Na neodređeno vrijeme			Na određeno vrijeme			Pripravnici			Ukupno		
		2018	2019	2020	2018	2019	2020	2018	2019	2020	2018	2019	2020
1.	Januar	716	715	722	3	/	/	/	/	/	719	715	722
2.	Februar	716	716	724	3	/	/	/	/	/	719	716	724
3.	Mart	717	716	727	3	/	/	/	/	/	720	716	727
4.	April	718	714	730	2	/	/	/	/	/	720	714	730
5.	Maj	717	718	732	2	/	/	/	/	/	719	718	732
6.	Jun	714	720	728	1	/	/	/	/	/	715	720	728
7.	Jul	716	718	731	1	/	/	/	/	/	717	718	731
8.	Avgust	717	719	728	1	/	/	/	/	/	718	719	728
9.	Septembar	720	721	729	1	/	/	/	/	/	721	721	729
10.	Oktoabar	721	726	730	1	/	/	/	/	/	722	726	730
11.	Novembar	720	725	730	1	/	/	/	/	/	721	725	726
12.	Decembar	716	723	729	1	/	/	/	/	/	717	723	729

Prema podacima Pravne službe broj zaposlenih na 31.12.2020 je 729, a na isti dan nema pripravnika i zaposlenih na određeno vrijeme u RTCG.

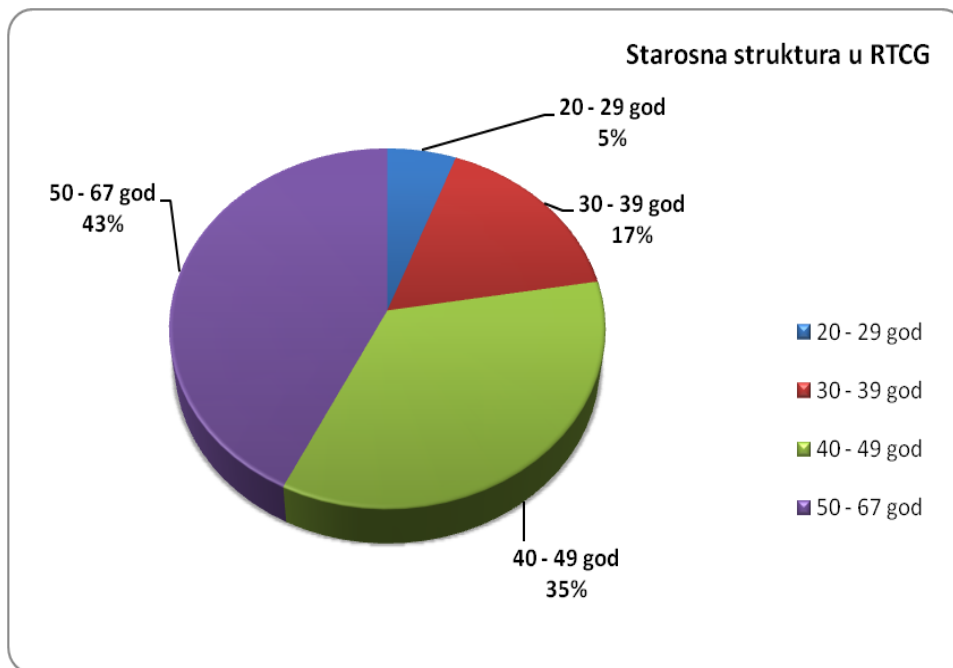
Grafikon 3: Obrazovna struktura zaposlenih u RTCG

Kada je riječ o obrazovnoj struktura u RTCG, učešće zaposlenih je slijedeće: srednje obrazovanje i niže 44%, visoko obrazovanje – bečelor (III godine) 9%, visoko obrazovanje (IV

godine) 44% i magistarski i doktorski nivo obrazovanja 3%.

Grafikon 4: Starosna struktura zaposlenih u RTCG

Učešće zaposlenih starih od 50 do 67 godina u starosnoj strukturi zaposlenih je oko 43%, učešće zaposlenih od 40 do 49 godina je oko 35%, učešće zaposlenih od 30 do 39 godina je oko 17% i od 20 do 29 godina oko 5%.

DIREKтни I INDIREKтни TROŠKOVI U FUNKCIJI PROIZVODNJE I EMITOVANJA PROGRAMA

Tabela broj 6

	Vrsta troškova	PLAN 2020	PLAN 2021
1	2	3	4
	Direkтни troškovi proizvodnje i emitovanja programa	3.764.800	2.611.125
1	Nosači slike i zvuka	18.000	18.000
2	Audio i video linije	185.000	124.750
3	Scenografija i šminka	86.000	60.000
4	Sport - TV prava	544.000	535.375
5	Filmovi i serije	375.000	250.000
6	Koprodukcija i nezavisna produkcija	310.000	310.000
7	Vijesti i TV prava EBU itd..	236.000	265.000
8	Kreativni i muzički program	70.000	22.000
9	Vremenska prognoza	37.500	13.000
10	Autorska prava (PAM, FC)	98.500	102.500
11	Informativne agencije	95.000	92.000
12	Spoljni saradnici	580.000	150.000
13	Intelektualne usluge	12.000	12.000
14	Službena putovanja	565.000	200.000
15	Zakup	210.000	185.000
16	Suport portal	14.500	14.500
17	Internet, kabl.provajderi	38.000	62.500
18	Organizacije - Circom, Copeam	8.500	8.000
19	Dorada programa, proizv. i tehn. usluge	51.500	51.500
20	Dramski program	115.000	65.000
21	Ostali troškovi	115.300	70.000
	Vrsta troškova	PLAN 2020	PLAN 2021
1	2	4	4
	Indirekтни troškovi koji su u funkciji proizvodnje i emitovanja programa	1.757.000	1.402.920
1	Materijal	95.000	74.000
2	Voda	60.000	40.000
3	Energija	636.200	498.000
4	Telefoni i pošta	60.000	60.000
5	Osiguranje	190.000	195.000
6	Radna garderoba	25.000	20.000
7	Ispitivanje gledanosti itd	55.000	30.492
8	Kamate	60.000	50.000
9	Platni promet i bankarske usluge	60.000	55.000
10	Revizija godišnjeg računa	5.000	5.000
11	Carine i špedicije	10.000	5.000
12	Edukacija, stručna literatura, novine	61.000	34.000
13	Promocija i sponzorstvo	40.000	10.000

14	Reprezentacija	50.000	20.000
15	Rezervni djelovi	24.000	32.000
16	Alat i sitan inventar	6.000	7.500
17	Auto gume	5.500	6.000
18	Registracije motornih vozila	12.300	12.300
19	Upotreba sops.vozila u posl.svrhe	10.000	8.500
20	Ostali nematerijalni troškovi, kinoteka, itd	18.000	12.000
21	Rashodi osnovnih sredstva, zalihe	30.000	30.000
22	Ispravka vrijednosti potraživanja	25.000	25.000
23	Takse, vještačenja i javni izvršitelji	9.000	9.000
24	Advokati i notary	30.000	30.000
25	Troškovi po sudskim presudama	20.000	20.000
26	Odvoz i deponovanje smeća	35.000	30.000
27	Rashodi iz ranijih godina	25.000	25.000
28	Ostali nepredviđeni troškovi	100.000	59.128

Troškovi u direktnoj i indirektnoj funkciji proizvodnje i emitovanja programa za 2021. godinu projektovani su u iznosu od **4.014.045€**. Direktni troškovi su planirani u iznosu **2.611.125€** dok su indirektni troškovi planirani u iznosu **1.402.920€**.

Najveće učešće u direktnim troškovima imaju troškovi TV prava za sportske događaje, filmove i serije, troškovi za koprodukciju i nezavisnu produkciju, troškovi dramskog programa, troškovi angažovanja spoljnih saradnika, službena putovanja, zakupi, audio i video linije, vijesti i tv prava EBU, troškovi autorskih prava itd.

Troškovi audio i video linija planirani za 2020. godinu iznose 124.750€. U strukturi troškova audio i video linija najveći iznos pripada sportskim takmičenjima, ali i za unilateralne transmisije za emisije iz zimskih i ljetnjih centara, vanredne događaje, izbore itd.

Televizija Crne Gore je planirala nekoliko emisija i serijala o ličnostima i događajima iz crnogorske istorije „Život u doba socijalizma“, „Simboli jednog vremena“, „Princ Milo Petrović“, „Radomir Vešović“, „Ljubo Čupić“, „Vladimir Barović“, „Anto Gvozdenović“, „Mašo Vrbica“, „Garibaldinci u Crnoj Gori“, „Dnevnici princeze Ksenije“, „Princeza Juta“ itd. Kulturno-umjetnički program napravio je ambiciozan plan, koji predviđa dvije TV drame: „Kirka“ i „A što će mi muž“, mini-seriju „Unaprijed osuđeni“ i dva TV filma: „Tamna gora“ i „Podgorički vampir“. Ovako zahtjevni projekti podrazumijevaju osim snimanja u zemlji i snimanja u inostranstvu, tako da su troškovi službenih putovanja planirani u iznosu od 200.000€. Osim toga u 2021. biće održani i lokalni izbori, što podrazumijeva svakodnevno praćenje promotivnih aktivnosti učesnika na izborima, kao i organizovanje debata u studijima RTCG. Takođe, praksa je Radio i Televizije Crne Gore kao nacionalnog emitera da prati i najvažnije događaje od regionalnog i svjetskog značaja kao i aktivnosti crnogorskih zvaničnika.

Tokom 2021. godine se od sportskih događaja održavaju Ljetnje Olimpijske igre planetarno najznačajniji sportski događaj, koje su odložene ove godine. Od ostalih značajnijih sportskih događaja koje RTCG planira da prenosi izdvajaju se Svjetska prvenstva u rukometu u muškoj i ženskoj konkurenciji, ABA Liga, Liga šampiona u rukometu za zene, CFL, rukometni kvalifikacioni turnir za plasman na Olimpijske igre(z), vaterpolo kvalifikacioni turnir za plasman

na Olimpijske igre(m), a u planu je i otkup prava za teniski turnir Roland Garros, reprezentativnih kvalifikacionih utakmica, kvalifikacionih utakmica domaćih fudbalskih klubova za UEFA takmičenje itd.

Na Drugom programu TVCG osim brojnih sportskih prenosa planiran je i otkup prava za kvalitetan filmski i serijski program. Troškovi prava za filmove i serije planirani su na nivou od 250.000€ i odnose se na prava za dugometražne igrane filmove, serijski program, animirane filmove, dokumentarni program strane proizvodnje, kao i prava i obrada filmova za slijepe i slabovide. Planirana je nabavka nagrađivanih filmova i ostvarenja namijenjena svim ciljnim grupama (dječji filmovi, omladinski, porodični...), ali i emitovanje ciklusa evropskih filmova. Kada su u pitanju igrane serije, nastojanje redakcije filmskog i serijskog programa je da se pokriju svi televizijski žanrovi - od porodičnih do serija sa snažnim autorskim pečatom. Na Drugom je planirana je i realizacija zabavnih emisija iz ljetnjih i zimskih centara, večernjeg show programa kao i realizacija dva kviza.

Za 2021. godinu planirana su izdvajanja za koprodukciju i nezavisnu produkciju, kao i za dramski program. Ulaganja u koprodukciju i nezavisnu produkciju planirana su na nivou od 310.000€, a u dramski program na osnovu internog konkursa na nivou od 65.000€.

Troškovi vijesti i tv prava EBU odnose se na troškove članarine EBU i EVN/PNN evrovozijsku razmjenu programskih sadržaja i planirani su na nivou od 265.000€.

Za 2021. godinu su planirani veći troškovi interneat, prevashodno zbog većih potreba novog sistema i poštovanja standarda koji zahtijeva da u BIT dijelu, linija 100/100 mora biti redundantna, odnosno ista linija od 2 različita provajdera u skladu sa standardom EBU R 141 - MITIGATION OF DISTRIBUTED DENIAL OF SERVICE (DDoS) ATTACKS. Takođe će doći do većih troškova interneta u odnosu na prethodnu godinu zbog širenja dopisničke mreže i većim potrebama za „mobilnim“ internetom.

Autorska prava uključuju troškove koji se odnose na zaštitu prava autora muzike (PAM) i godišnju nadoknadu koja se izdvaja za filmski fond Filmskom centru, a planom je predviđen iznos od 102.500€.

Troškovi scenografije i šminke, planirani su u iznosu od 60.000€ i odnose se na scenografiju za lokalne izbore, scenografiju za Olimpijske igre 2021 godine, Novogodišnji program kao i na scenska rješenja za emisiju zabavnog karaktera pod radnim nazivom Večernji show. Programsko produkcionim planom u okviru KUP-a previđen je ambiciozan plan igranog i dramskog programa. Između ostalog radi će se TV formati iz crnogorske epohe koji iziskuju veća finansijska sredstva za njihovu realizaciju, jer se podrazumijeva prilagođavanja scenografija kao i kostimi za realizaciju istih. Takođe u troškove scenografije su uključena i manja scenska rešenja za obrazovni, dokumentarni, dramski, dječji i druge programe.

Troškovi angažovanja spoljnih saradnika su planirani u iznosu od 150.000€. Angažovanje spoljnih saradnika su predviđena u više sektora RTCG, kako za potrebe Radija, Televizije i MMC-a, tako i za potrebe Sektora tehnike i produkcije, Servisa itd.

Troškovi zakupa planirani su u iznosu od 185.000€ i odnose se na zakup satelita,

transportnih sredstava za prevoz ekipa, zakup servera za potrebe portala, troškove zakupa prostora, poslovnog inventara i opreme itd. Trend povećanja posjeta portalu rtcg.me nameće kao obavezu dodatna ulaganja u zakup i povećanje kapaciteta servera i tehničke infrastrukture, kroz poboljšanje live straming-a i povećanje kapaciteta streaming linka. Takođe je PP planom MMC-a predviđen i prvi i drugi program sa GEO IP block-om.

Kada je riječ o indirektnim troškovima, značajno učešće u ovim troškovima imaju troškovi energije planirani u iznosu od 498.000€, a u koje ulaze troškovi električne energije, lož ulja, goriva i maziva.

RTCG će nastaviti da ulaže u edukaciju zaposlenih i u narednom periodu prepoznajući značaj kontinuirane obuke zaposlenih i njihovu važnost za funkcionisanje poslovnog sistema. U saradnji sa domaćim i međunarodnim partnerima i organizacijama, predviđeno je, u zavisnosti od situacije vezno za pandemiju, organizovanje i upućivanje zaposlenih na seminare i obuke, kao i organizovanje obuka u RTCG. Služba ljudskih resursa planira nastavak kurseva engleskog jezika, kao i radionice koje pokrivaju sve teme značajne za timski rad, funkcionisanja timova kao i poteškoća sa kojima se timovi susreću, a kako bi učesnici kasnije svoja saznanja primijenili u timovima čiji su članovi ili na čijem su čelu.

Planirani su troškovi za osiguranje imovine i lica u iznosu od 195.000 €, čiji je iznos uslovljen osiguranjem novih reportažnih kola i nove digitalne opreme.

Za 2021. godinu predviđeni su znatno manji iznosi sredstava namijenjeni reprezentaciji, kao i za sponzorstva, oglašavanja, promocije itd.

TEKUĆE I INVESTICIONO ODRŽAVANJE

Tabela 7 Tekuće i investiciono održavanje

	Vrsta troškova	PLAN	PLAN
		2020	2021
1	2	3	4
	UKUPNO	489.500	560.000
1	Troškovi održavanja građ.objekta i adaptacija prostora	350.600	76.500
2	Troškovi održavanja i suporta tehnol.opreme	66.000	423.000
3	Troškovi održav.postr.i opreme RTV doma, video nadzor, rasvjeta	42.000	40.000
4	Troškovi održavanja vozila i GPS	10.000	12.000
5	Ostali troškovi	20.900	8.500

Ukupni troškovi za tekuće i investiciono održavanje u 2021. planirani su u iznosu od **560.000€**. Ovi troškovi obuhvataju troškove održavanja i suporta tehnološke opreme, zatim rashode za održavanje i adaptaciju građevinskog objekta, troškove održavanja postrojenja i opreme RTV doma, kao i troškove održavanja vozila. Najveći iznos sredstava je opredijeljen za održavanje i support tehnološke opreme u iznosu od 423.000 €. Naime, projektom modernizacije tehnoloških kapaciteta nabavljeno je dvoje reportažnih kola, nova radijska i televizijska oprema. Za potrebe instalacije i smještanja nove opreme formirana su dva moderna DATA centra. Neophodno je obezbijediti sredstva namijenjena za podršku ključnih djelova sistema u reportažnim kolima, televiziji i radiju, kao i sredstva za preventivno održavanje, monitoring i kontrolu parametara DATA centara. Radi se o standardnoj proceduri i gotovo je nemoguće korišćenje visokosofisticirane opreme bez podrške proizvođača. Osim podrške, od proizvođača se obezbjeđuje pristup ažuriranim verzijama software-a sa ispravljenim greškama (bug-ovima) koji se u međuvremenu otkriju.

AMORTIZACIJA

Tabela 8 Amortizacija

	Vrsta troškova	PLAN	PLAN
		2020	2021
1	2	3	4
	AMORTIZACIJA	2,974.000	3.200.000

Izvor: Služba finansija

Troškovi amortizacije za 2021. godinu planirani su u iznosu od 3.200.000€, a obračunavaće se u skladu sa odredbama Međunarodnih računovodstvenih standarda i Pravilnika o računovodstvenim politikama. Do rasta troškova amortizacije dolazi zbog stavljanja u funkciju nove opreme iz procesa modernizacije i digitalizacije proizvodno-tehničkih kapaciteta.

Međunarodnim računovodstvenim standardima, Zakonom o računovodstvu, Kontnim okvirom i normativnim aktima RTCG, sredstva za digitalizaciju evidentirana su u skladu sa međunarodnim računovodstvenim standardom MRS 20 i imaju karakter državnih davanja. Standardom je propisano da se državno davanje koje se odnosi na imovinu iskazuje u bilansu stanja kao odloženi prihod, a prihod po osnovu davanja priznaje se u toku vijeka trajanja, odnosno amortizacije sredstava, kroz prihod u iznosu amortizacije. Sredstva su dakle prvo knjižena kao odložen prihod, koji se evidentira u bilansu stanja, a ne u bilansu uspjeha. Tako da se ona prikazuju i na prihodnoj strani kao prihod u iznosu amortizacije digitalne opreme (u okviru Ostalih prihoda), tako i na rashodnoj strani kao amortizacija sredstava za digitalizaciju, što je i prikazano u Finansijskom planu za 2021. godinu.

REKAPITULACIJA KREDITA KOD BANAKA

Pregled otplate kredita kod banaka:

Prve banka – kredit u iznosu od 320.000€ (glavnica)

Prva banka – kredit u iznosu od 450.000 (glavnica)

Ukupno za plaćanje941.572,10 (glavnica + kamata)

Plaćeno na **31.12.2020.**..... 648.226,55 (glavnica+kamata)

Preostalo za plaćanje na **31.12.2020.**293.345,55 (glavnica +kamate)

Tabela 9

U EUR

Godina	Ukupno za 2 kredita (glavnica+kamata)	Plaćeno na 31.12.2020	Preostalo za plaćanje na 31.12.2020.
2015	13.609,76	13.609,76	
2016	69.402,16	69.402,16	
2017	92.401,32	92.401,32	
2018	122.722,29	122.722,29	
2019	220.602,27	220.602,27	
2020	129.488,75	129.488,75	0,00
2021	130.375,80		130.375,80
2022	130.375,80		130.375,80
2023	32.593,95		32.593,95
Ukupno:	941.572,10	648.226,55	293.345,55

Dinamika plaćanja preostalog iznosa po osnovu kredita u iznosu od **293.345,55 €** po godinama data je u tabeli. Prema planu otplate RTCG će u 2021. godini platiti iznos od **130.375,80 €**.

PLAN OTPLATE ZA OBAVEZE PREMA RADIO DIFUZNOM CENTRU

Tabela 10

Godina	Sporazum l.br. 1837/16 2011.	Sporazum l.br. 1838/16 2012.	Sporazum l.br. 2614/17 2013-2014.	Ukupno	Plaćeno na 31.12.2020.	Ostalo za plaćanjena 31.12.2020.
2016	20.655,14	19.358,45		40.013,59	40.013,59	0,00
2017	247.861,68	232.301,40		480.163,08	480.163,08	0,00
2018	247.627,68	232.301,40	233.534,40	713.463,48	713.463,48	0,00
2019	247.681,68	232.157,40	233.534,40	713.373,48	713.373,48	0,00
2020	247.681,68	232.157,40	233.534,40	713.373,48	713.373,48	0,00
2021	227.801,09	213.230,65	233.534,40	674.566,14		674.566,14
2022			233.534,40	233.534,40		233.534,40
2023			233.534,40	233.534,40		233.534,40
2024			233.534,40	233.534,40		233.534,40
2025			233.534,40	233.534,40		233.534,40
2026			77.844,63	77.844,63		77.844,63
	1.239.308,95	1.161.506,70	1.946.119,83	4.346.935,48	2.660.387,11	1.686.548,37

Shodno sporazumima između RTCG i RDC dat je pregled plana otplate koji obuhvata glavni dug, kamatu, sudske i ostale troškove za usluge emitovanja programa RTCG za 2011., 2012., 2013., i 2014. godinu. Radio i Televizija Crne Gore i Radio difuzni centar potpisali su Sporazum broj 1837/16, Sporazum broj 1828/16 i Sporazum broj 2614/17, u ukupnom iznosu od **4.346.935,48€**. Na 31.12.2020. godine plaćeno je **2.660.387,11€**, a preostalo je za plaćanje **1.686.548,37€**.

Plan potreba za investicionim ulaganjima za 2021.

U nastavku je dat predlog potreba za investicijama u 2021. godini.

Tabela 11

Red.br.	Investicije	Iznos u €
1	Oprema (računari, printeri, skeneri, kopir aparati, led televizori, klime, encoder, laptop, multimedijalni uređaji itd)	52.000
2	Kancelarijski namjestaj i oprema	20.000
3	Studijska oprema – Video Zid, Interkom panel, sistem za whatsapp, audio oprema	244.700
4	Mobilna tehnika	182.700
5	Rasvjeta i energetika	18.200
6	Broadcast IT	24.600
7	Softver za montažu MMC	11.040
8	Softver za službu statistike i planiranja	5.000
9	Vozila	70.000
10	Nabavka i ugradnja radijskog lifta	40.000
11	Nabavka PP aparata	5.000
12	Ostalo	20.000
	Ukupno 1-12	693.240

U tabeli su navedene potrebne investicije za 2021. godinu koje se odnose na nabavku računarske opreme, kancelarijskog namjestaja, studijske i mobilne opreme, nabavku novog vodotornja i čilera, novog radijskog lifta, vozila, zatim softvera za potrebe montaže u MMC, kao i za softver za Službu statistike.

ZAKLJUČAK

Izvori sredstava za finansiranje RTCG utvrđeni su Zakonom o nacionalnom javnom emiteru. Zakonom o nacionalnom javnom emiteru Radio i Televizija Crne Gore je regulisano da se iz budžeta Crne Gore za ostvarivanje osnovne djelatnosti RTCG, preusmjeravaju sredstva na godišnjem nivou u visini od 0.3% BDP (bruto domaćeg proizvoda), čiju procjenu utvrđuje Vlada usvajanjem smjernica makroekonomske i fiskalne politike. Informacija o potrebi donošenja rješenja o privremenom finansiranju potrošačkih jedinica od 01. januara do donošenja Zakona o budžetu Crne Gore za 2021. godinu, donešena je 24.12.2020. godine na sjednici Vlade Crne Gore. Ministarstvo finansija i socijalnog staranja će do donošenja Zakona o budžetu za 2021. godinu potrošačkim jedinicama mjesečno odobravati sredstva do iznosa 1/12 (jedne dvanaestine) stvarnih izdataka u prethodnoj fiskalnoj godini. Zbog svega navedenog, planiran iznos javnih prihoda u 2021. godini je na nivou preusmjerenih sredstava Radio i Televiziji Crne Gore u 2020. godini.

Ukupno planirani prihodi RTCG u 2021. godini iznose 17.476.300€, od čega prihodi za redovno poslovanje iznose 14.961.300€, dok se na prihode po MRS 20 odnosi iznos od 2.515.000€. Dominantni izvor u ukupno planiranim sredstvima predstavljaju sredstva iz Budžeta Crne Gore. Stabilnost, izvjesnost i redovna dinamika priliva ovih sredstava su garant stabilnosti u poslovanju RTCG, a i presudno utiče na realnost plana prihoda RTCG.

Uslovi u kojem je kreiran plan za 2021. godinu predstavljaju veliko ograničenje u realnosti ostvarenja istog. Naime, javni prihodi koji čine najznačajniji udio ukupnih prihoda RTCG planirani su na nivou preusmjerenih sredstava iz 2020. godine i biće podložni promjeni shodno usvojenom Zakonu o budžetu za 2020. godinu. Nadalje, opšta situacija izazvana pandemijom Covid-19 i ograničenja u svakodnevnom životu i radu, predstavljaju velika ograničenja u ostvarivanju ciljeva RTCG propisanih zakonom i njenom obavezom prema društvu.

I u ovakvim uslovima RTCG će nastojati da racionalnim poslovanjem, postizanjem ušteda na svim vrstama troškova obezbijedi nesmetano funkcionisanje, proizvodnju i emitovanje kredibilnih programskih sadržaja za gledaoce. Redovno izmirenje obaveza prema zaposlenima, državi, bankama i dobavljačima, uz neometano odvijanje procesa proizvodnje i emitovanja programa predstavlja prioritet u poslovanju RTCG za 2021. godinu.

Planirani troškovi RTCG za 2021. godinu iznose 17.471.300€, od čega rashodi za redovno poslovanje iznose 14.956.300€, dok je amortizacija donirane opreme projektovana u iznosu od 2.515.000 €.

Poslovanje RTCG u 2021. godini će opterećivati sudski sporovi koji su u toku, kao i obaveze prema RDC-u po sudskoj presudi za pokriće troškova prenosa i distribucije rtv signala.

Sve naprijed navedeno, dovodi do zaključka da će situacija izazvana pandemijom

COVID -19 i ekonomskom krizom, dovesti do značajnih teškoća u poslovanju RTCG i realnosti ostvarenja Finansijskog plana, pri čemu će sve kategorije prihoda i rashoda biti podložne promjenama u zavisnosti od daljeg razvoja okolnosti i kretanja, kako onih izazvanih epidemijom tako i onih nastalih zbog ekonomske krize.

Generalni direktor RTCG

Božidar Šundić, s.r.